

Hvordan formidler og arbejder vi med data i kreative organisationer?

- En beskrivelse af A Suitcase of Methods' afslutningsworkshop

Af Nina Gram

A Suitcase of Methods nu nået der til, hvor vi har opsummeret, hvad vi har lavet, og hvad vi har lært. Det kan du læse om i [rapport #17 her](#). Nu vil vi gerne have vores indsigter ud og give værdi i kulturinstitutioner og hos andre, der arbejder med publikum.

Vi valgte at afslutte projektet med en workshop, som fandt sted i juni 2019. Vi brugte denne lejlighed og dette workshopformat til dels at opsummere og præsentere vores resultater men også til at stille og undersøge to afsluttende spørgsmål:

- 1) Hvordan kan vi i projektet bedst formidle vores resultater?
Og i forlængelse heraf:
- 2) Hvad skal der til, for at kreative organisationer kan arbejde aktivt med denne (og anden) viden om publikum, og få den til at skabe værdi i organisationen?

Jeg har flere gange set gode, gennemarbejdede rapporter inden for kulturbranchen, som desværre ikke er blevet bragt i anvendelse eller har fået den indflydelse i kulturinstitutionerne, som man kunne ønske. Desuden har jeg selv oplevet, hvor svært det kan være at øge antallet af faste læsere til vores egne rapporter i A Suitcase of Methods. Derfor ville jeg i afslutningen af A Suitcase of Methods gerne blive i projektets eksplorative tilgang og afprøve en anderledes form for formidling og afrapportering. Det blev til en workshop, som bedst kan beskrives som en fysisk, sensorisk rapport. Helt specifikt udmøntede det sig i en oplevelsestur gennem teatret, hvor udvalgte undersøgelser og indsigter blev formidlet – både gennem en mere traditionel mundtlig præsentation men også understøttet af fysiske input, der helt praktisk, fysisk understøttede og eksemplificerede vores indsigter.

Til denne kreative del af formidlingen fik vi hjælp af Shane Brox, som tidligere har arbejdet på Det Kongelige Teater bl.a. i forbindelse med forestillingen Fabelmageren.

En fri, eksplorativ tilgang

A Suitcase of Methods har fra starten haft et privilegeret udgangspunkt, idet Bikubenfonden, der har finansieret projektet, ikke har haft detaljerede krav til et specifikt endemål eller til vores endelige afrapportering. Det betød, at vi i projektet kunne arbejde eksplorativt, og at vi i vores kvalitative undersøgende tilgang kunne være agile og flytte vores undersøgelsesfokus til de områder og emner, der viste sig at være aktuelle og relevante (fx ledsagernes oplevelser, publikums følelse i kroppen efter deres teateroplevelse, digital teknologis potentiale ift. relationsskabelse mellem kunstner og publikum og meget mere). Denne tilgang sikrede, at vi emnemæssigt kom bredt omkring, og at vi hele tiden havde den eksplorative tilgang som udgangspunkt. Den tilgang ønskede vi også repræsenteret i det endelige afsluttende projekt.

Til workshoppen inviterede vi otte interessante kulturaktører, som på hver deres måde arbejder med publikum og viden om publikum. Deltagerne var:

- Marianne Klint, Teaterleder ved Teater Momentum
- Kasper Holten, Teaterdirektør, Det Kongelige Teater.
- Tim Matiakis: Kreativ leder for dansekompaniet Corpus
- Mette Wolf: Teaterdirektør, Nørrebro Teater
- Lene Heiselberg: Seniorforsker ved DR Medieforskning, Nu ved Center for journalistik, SDU.
- Morten Krogh, Festivalleder, CPH Stage
- Lene Struck-Madsen, Projektleder, Applaus
- Christina Østerby, Direktør for Gyldendals bogklubber og Gyldendal+.

Hele workshoppen blev filmet, med det formål at både de generelle indsigter fra A Suitcase of Methods og erfaringerne fra workshoppen let kunne videreformidles og således komme flere til gavn.

[Se filmen her](#)

Det handler om relation og sårbarhed

Som det fremgår af [rapport #17](#) har vi i vores endelige opsummering af A Suitcase of Methods fokuseret på følgende tematikker, som har været gennemgående for alle vores undersøgelser:

- *Rummets betydning.* Hvad betyder rummet for den samtale, vi kan have med publikum og dermed for kvaliteten af den data, vi får?
- *Spørgsmålenes indflydelse.* Hvad betyder spørgsmålene for den kontakt og samtale, vi har med publikum? Herunder undersøgte vi mere specifikt, hvad der sker med indholdet og kvaliteten af samtalen, når vi tager udgangspunkt i *publikums kropslige oplevelse med scenekunst?*
- *Adgang til det uperfekte.* Hvad sker der med kontakten til publikum, når vi inviterer dem til at opleve kunst, der er ufærdig og i proces (fx under *åbne prøver*) og kunstnere, der arbejder med deres håndværk/ deres kunstform?

Herudover viste der sig at være to værdier, som var helt fundamentale for projektet, og som alle vores undersøgelser på forskellig vis synes at udpege som afgørende for et frugtbart møde med publikum og for indsamlingen af relevant data. Værdierne er *relation* og *sårbarhed*. Både disse værdier og temaerne beskrevet ovenfor inkorporerede vi på et sensorisk plan i workshoppen, hvilket udfoldes nedenfor.¹

Hvad gjorde vi?

Hvordan arbejdede vi med rum?

Vores erfaringer med de forskellige undersøgelser i A Suitcase of Methods har lært os, at de rum, vi mødes i med publikum, har stor betydning for den kontakt, vi har med dem, og den refleksion vi sammen kan have om vores kunstoplevelser. Derfor ønskede vi at arbejde aktivt og bevidst med rummene i vores design af workshoppen. Det gjorde vi ved at lave en guidet tur gennem teatret, hvor deltagerne kom igennem forskellige rum med meget forskellige kvaliteter og atmosfærer. Vi startede i et meget

Første stop, A salens foyer, Gamle Scene

åbent og relativt uninspirerende rum. Et gennemgangsrum, som på teatret ofte bruges til hurtige og mere uformelle møder. Her bød vi velkommen og fortalte lidt om, hvad dagen ville byde på. Vi fortalte, at workshoppen, som en sidste undersøgelse i Suitcase-projektet, var en udforskning af, hvordan vi kan videregive informationer

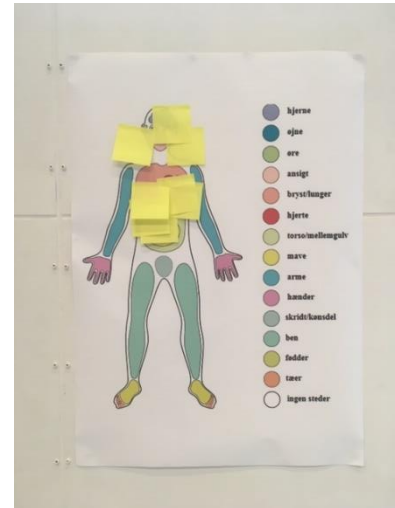
¹ Læs mere om både temaerne og værdierne i [rapport #17](#)

på dette felt og i denne branche. Rummet var relativt neutralt og uden for meget stemning eller traditioner tilknyttet sig.

Hvordan arbejdede vi med den kropslige oplevelse af kunsten?

Herfra bevægede vi os ind i et mere betydningsmættet rum – en prøvesal – hvor vi viste en film, vi har lavet i projektet. Filmen omhandlede forestillingen *One One One*, som blev opført på Strøget i København af dansekompaniet Corpus. Du kan finde filmen [her](#). Formålet med at vise den korte film var dels at illustrere, hvad der sker, når vi taler med publikum efter en kunstoplevelse, og dels at bruge oplevelsen med filmen som udgangspunkt for en fysisk eksemplificering af en af projektets metoder kaldet "Hvor i din krop...?" Umiddelbart efter filmen spurgte vi deltagerne: "Hvor i din krop mærkede du oplevelsen med filmen?" Vi bad dem derefter sætte en post-it på plakaten, som ses til højre og dermed angive, om videoen 'talte til' deres mave, hjerte, øjne eller andet. De skulle således reflektere over denne korte oplevelse med udgangspunkt i deres egen kropslige fornemmelse. Læs evt. mere om den oprindelige undersøgelse [rapport #10. When we ask about your body.](#)

Deltagernes besvarelser til øvelsen 'Hvor i din krop...?'

Herfra bevægede vi os ad den rodede men stemningsfulde bagscene med scenografi fra *Kameliadamen*, der stod klar til næste forestilling. Vi endte ude på scenen, der som rum betragtet i den grad er præget af en traditionel, romantisk teateræstetik, ligesom den måske imponerer og vækker respekt. Som det fremgår af billedet til højre havde vi her lavet et setup, hvor udvalgte projekter blev formidlet i en kort mundtlig præsentation.²

Vi præsenterer vores resultater på scenen på Det Kongelige Teaters Gamle Scene.

² Læs mere om hvilke temaer og projekter vi havde valgt at fremhæve i [rapport #17](#)

Hvordan arbejdede vi med åbne prøver og adgang til det uperfekte?

Efter en gennemgang af undersøgelserne skulle vi igen en tur ud på teatrets snørklede gange. Turen gik op på fjerde sal til endnu en prøvesal, hvor de unge balletskoleelever var startet prøver på forestillingen *Kom Bamse, nu balletter vi!*

Åbne prøver. Balletbørn prøver på forestillingen Kom Bamse, nu balletter vi!

De åbne prøver var et centralt element i en af projektets mest gennemgående indsigter og var derfor også en del af formidlingen i workshoppen. For som beskrevet i [rapport #17](#) udpeger og delvis besvarer de åbne prøver en væsentlig udfordring for kulturinstitutioner i dag. En udfordring der handler om, at kulturinstitutioner skal finde den svære balance mellem at være excellente og inviterende. Vi skal både tilbyde kunst af høj kvalitet og samtidig give vores publikum fornemmelsen af, at de godt kan 'magte' de oplevelser, vi tilbyder dem.

En måde at finde denne balance på er ved at arbejde på at skabe en nærværende og relevant *relation* til vores publikum og ved som institution at turde være *sårbar*. Begge dele gør vi, når vi under åbne prøver åbner dørene til den uperfekte og sårbare prøveproces. Da sender vi et signal til publikum om, at de også må være uperfekte og umiddelbare i deres tilbagemeldinger til os. I workshoppen repræsenterede de åbne prøver ligeledes sårbarheden, da det netop var rørende, fint og sårbart at se de dygtige balletskoleelever arbejde med deres kunst.

Næste stop på turen understregede igen temaet omhandlende publikums adgang til det uperfekte og til de processer, der er involveret i skabelsen af kunst. Vi gik en tur igennem vores stemningsfulde dame- og herreskræddersal. Her gjorde vi et stop, hvor Shane Brox beskrev, hvorfor skrædderne og de øvrige håndværk, som teatret er udgjort af, for ham afføder respekt, interesse og øget kærlighed til teatret. Ved at få indsigt i det store arbejde, der indgår i skabelsen af en forestilling, bliver man som modtager i endnu højere grad klædt på til oplevelsen med selve kunsten. Denne pointe ønskede vi at formidle, mens vi som gruppe stod midt i denne afdeling nedfældet i tyl, manchetter og imponerende frakkesnit.

På vej ind til herreskrædderne på Det Kongelige Teater

På vej mod workhoppens afsluttende diskussion gik vi igennem en sidste prøvesal, hvor de allermindste elever øvede sig i at lave deres egen koreografi. Ad en hemmelig dør bag et spejl bevægede vi os op på teatrets kronloft, hvor et bord stod dækket, klar til at give deltagerne den sidste inspiration og lægge udgangspunktet for en frugtbar diskussion.

Vi havde på dette tidspunkt i workshoppen taget turen gennem mange forskellige rum på teatret. Nogle var præget af praktik – af at være arbejdspladser i brug, og andre var mere æstetisk appellerende. Det gjorde vi som nævnt, for at gruppen fysisk kunne erfare, hvordan forskellige rum og rammesætninger påvirkede måden, vi tilegner os viden på, relaterer til hinanden osv.

Vi valgte at slutte turen på kronloftet, for at være et sted imellem det iscenesatte rum og det rå arbejdsværelse. Et sted hvor vi havde et privilegeret overblik over det rum, hvor hele magien sker, nemlig scenen, men hvor vi samtidig var i en afkrog i tilpas afstand til både at kunne reflektere over kunst, publikum og organisation.

Vi startede diskussionen ved at jeg forklarede, hvorfor jeg havde fremhævet *sårbarhed* og *relation* som grundlæggende værdier for projektets indsigter. Derudover inviterede jeg også deltagerne til at reflektere videre over, hvordan vi som kulturorganisationer skal arbejde med denne data. Her

lagde jeg op til diskussion ved igen at henvise til sårbarhed og relation som begreber, der også fremadrettet kan hjælpe kreative organisationer med at mødes om dette arbejde med publikumsfeedback. Dette argument er udfoldet yderligere i [rapport #17](#)

Kronloftet på Gamle Scene. Scenen er sat til den afsluttende diskussion.

Hvad lærte vi af diskussionen?

Vi havde en god, lang diskussion, hvor hver deltager forholdte sig til, hvad de havde oplevet på turen, og hvordan det relaterede sig til deres hverdag. Vi kom ind på, hvilke udfordringer, der var mest præsente i forhold til at arbejde med publikum, og på den måde blev det en ærlig og personlig samtale.

Nogle temaer viste sig at være særligt aktuelle. Den største udfordring var, hvordan vi med et levende medie som teater kan arbejde med publikums feedback undervejs i skabelsesprocessen.³ Det er noget, som er meget udbredt i tv-branchen, men en teaterforestilling samler sig først meget sent i prøveprocessen, og der var derfor udtalt bekymring for, hvordan publikum kan forholde sig til et kunstnerisk udtryk, der er så langt fra det færdige

³ Som det er nu, er publikums feedback mest anvendt til mindre specifikke korrektioner, der kan nås en uge inden premieren eller modsat som generel og grundlæggende viden om hvad og hvem vi er for publikum, som langsomt bliver en del af teatret selvforståelse.

resultat. Vi nåede ikke til en løsning på denne udfordring, men et ønske kunne være, at man begyndte at eksperimentere med, hvordan en teaterprøveproces også kunne se ud. Det ville i hvert fald være ærgerligt, at lukke muligheden for publikums feedback helt ned uden at afprøve flere metoder.

Kronloftet. Diskussionen er i gang.

Derudover var spørgsmålet om, hvordan vi får implementeret data i kreative organisationer også i fokus. Vi diskuterede dels, hvilken rolle den slags viden skal have i en kreativ organisation, og det var klart, at data ikke skal diktere kunstneriske beslutninger men i stedet "kvalificere intuitionen" hos medarbejderne på tværs af teatret, som en af deltagerne udtrykte det. I forlængelse heraf blev potentialet i kvalitative metoder fremhævet. Det kan ofte være udfordrende at oversætte tal og grafer til indsigter, som er direkte overførbare til den kreative proces. Her taler de personlige oplevelser og cases fra kvalitative undersøgelser bedre sammen med teatermediet og kan lettere skabe vejen for at både den kvalitative og kvantitative viden kan få en stemme i organisationen.

Endelig hørte vi også fra dansekompaniet Corpus' kunstneriske leder Tim Matiakis, hvordan man som kunstner kan øve sig i at tage imod data. Det blev klart, at det kan være svært og følsomt at få selv mild kritik, fx hvis en forestilling har ramt et anderledes publikum end forventet. Matiakis beskrev, hvordan det kræver øvelse og mod at forblive "åben og nysgerrig", når man skal forholde sig til publikums reaktioner.

Fordele ved workshoppen som formidlingsmetode

Som beskrevet indledningsvist i rapporten var hele metoden – selve workshoppen samt den film, som workshoppen resulterede i – i sig selv en undersøgelse af, hvordan vi kan gribe vidensformidling an på en anden måde i kreative organisationer og erhverv. Af den årsag er det oplagt at reflektere over, hvilke fordele og ulemper vi oplevede ved denne metode. Jeg kan her kun vurdere workshoppen, eftersom filmen netop er blevet færdig og derfor endnu ikke er blevet brugt som formidlingsredskab.

Selve workshoppen forløb fint, og responsen fra deltagerne var, at det var interessant at opleve teatret på denne måde. Jeg var glad for den lange diskussion, vi havde i slutningen af workshoppen, hvor jeg synes alle var generøse i forhold til at deltage og dele ud af deres oplevelser og erfaringer med arbejdet med publikum. Jeg har

også hørt fra nogle af deltagerne, at kvaliteten af dette lidt anderledes format måske først rigtig viste sig nogle dage efter selve workshoppen. En beskrev at dagen blev liggende i kroppen og langsomt gav mere og mere mening.

Herudover synes jeg det blev klart på dagen, at vi som branche har flyttet os meget inden for de seneste fire år, og langsomt er blevet klar til at arbejde mere sammen, dele erfaringer og bruge hinanden konstruktivt. Og den fornemmelse er rigtig meget værd i en tid, hvor vi er nødt til at udvikle os og blive klogere på, hvordan relevant teater og kulturtilbud ser ud i fremtiden.

Grundlæggende var det min oplevelse, at vi med workshoppen lykkedes med at overraske og dermed vække deltagerens opmærksomhed, således at de aktivt forholdt sig til de informationer, vi gav dem. Det blev en mere underholdende oplevelse, end hvis de skulle have overværet en traditionel præsentation eller have læst en rapport.

Samtidig gav metoden også mulighed for at mødes med andre kultur- og teaterinteresserede og skabe en kontakt. Og det fællesskab, der opstod under workshoppen, var også med til at understrege vigtigheden af at kulturinstitutioner forholder sig til deres omgivelser. At de er nysgerrige på de mennesker, de skal være relevante for og optagede af, hvordan disse mennesker oplever teatret og dets produktioner.

Begrænsninger ved formidlingsmetoden

De mest åbenlyse begrænsninger ved workshoppen, når jeg vurderer den som formidlingsredskab, er den begrænsede deltagerantal. Vi valgte at invitere otte deltagere for at sikre, at vi kunne skabe den ønskede, fortrolige stemning, hvor alle havde lyst til at dele deres erfaringer åbent og ærligt. Samtidig skulle der være tid til at alle blev hørt og fik mulighed for at beskrive erfaringer, udfordringer etc. i detaljer. Denne del lykkedes rigtig fint, synes jeg, men der er i sagens natur virkelig mange, som vi gerne ville have haft med på denne dag, som ikke fik muligheden. Workshoppen forstået som formidling af projektet giver således bedst mening og fungerer bedst, hvis den ses som en del af en formidlingspakke sammen med både videoen, de kommende præsentationer for andre kulturinstitutioner, som planlægges til efteråret 2019 og [bloggen](#), hvor alle vores aktiviteter og resultater er beskrevet.

Derudover er jeg også efterladt med nogle overvejelser omkring niveauet og mængden af information på sådan en dag. Deltagerne blev sat på en krævende koncentrationsopgave, eftersom de i løbet af workshoppens første time blev bombarderet med både mundtlig information om, hvad vi har lavet og lært i A Suitcase of Methods og samtidig fik en masse sensoriske indtryk i de forskellige rum, under de åbne prøver etc. Herefter blev de under diskussionen bedt om at forholde sig til denne information og reflektere videre over den med udgangspunkt i deres egen erfaring. Min oplevelse var, at alle deltagere greb denne 'bold' og var oplagte og generøse. Alligevel fik jeg fornemmelsen af, at nogle af projektets indsigter og selve hensigten med dagen kunne have været tydeligere kommunikeret. Vi så i workshoppen (og faktisk igennem det meste af A Suitcase of Methods), at det er

komplekst at skulle reflektere over *metoden* til, hvordan vi indsamler viden og videreformidler den, samt hvad vores vision er for publikumsarbejdet på kulturinstitutioner i dag. Vi kan af naturlige årsager let falde i (og sidde fast i) diskussioner om de mest presserende emner om fx at få nye publikummer ind i husene. Og i forhold til workshoppen betød det, at vi brugte en del tid på at tale i (reelle) begrænsninger ved teatermediet. Jeg sidder derfor tilbage med et lille ønske om, at vi i lidt længere tid havde løftet os op over praktikaliteterne og med udgangspunkt i den inspiration, turen rundt på teatret gav os, turde drømme og lave (måske endnu ikke helt holdbare) skitser for, hvordan fremtidens kulturinstitution forholder sig til sit publikum. Vi nåede derhen i momenter, og det er jeg taknemmelig for.

Jeg vil endnu en gang takke de medvirkende i workshoppen, og nu glæder jeg mig til at afprøve [filmen](#) i en anden formidlingskontekst, nemlig som del af den mere traditionelle præsentationsform. Så hvis du har lyst til at høre mere om, hvad vi har lavet og lært i A Suitcase of Methods, er du velkommen til at kontakte mig, Nina Gram på nigr@kgjteater.dk.